

DER STURM

MONATSSCHRIFT / HERAUSGEBER: HERWARTH WALDEN
Berlin W 15 / Kurfürstendamm 53 / Abonnement: für das Jahr 12 Mark / halbjährlich 6 Mark

Sonderheft

Junge slovenische Kunst

Die führende Zeitschrift der neuen Kunst

19. Jahrgang / 10. Heft

Berlin / Januar 1929

DER STURM Vizualni informans
In slovenska historična avantgarda
And slovene historical avant-garde

Muzej in galerije mesta Ljubljane

Galerija 001

DER STURM Vizualni informans

In slovenska historična avantgarda

And slovene historical avant-garde

18. 5. – 26. 6. 2011

Vljudno vas vabimo na otvoritev razstave v sredo, 18. 5., ob 20. uri v Galerijo 001.

You are cordially invited to attend the opening of the exhibition on Wednesday 18 May at 8 pm at the Galerija 001.

Infoakcija
REPRINT: Der Sturm / Junge Slovenische Kunst št. 10, januar 1929
18. 5. 2011, 20.00

Avtorja razstave:
Miha Turšič, Dragan Živadinov

Oblikovalec reprinta
Der Sturm – Junge Slovenische Kunst, št.10:
Boris Balant

Predstavitve knjige *DER STURM in slovenska historična avantgarda*
Četrtek, 23. junij, 19.00

Presentation of the book *DER STURM and slovene historical avant-garde*
Thursday, June 23, 7 pm

Izzid knjige / Book publishing:
Muzeji in galerije mesta Ljubljana (MGML)
Galerija 001 in Zavod Delak

Avtorici uvodnih tekstov:
dr. Tatjana Rojc, Polona Balantič

Avtorji strokovnih tekstov:
Aleksander Bassin, dr. Peter Krečič, dr. Janez Vrečko

Urednica / Editor:
Alenka Gregorič

which was subtitled *Magazine for Culture and Art*, such as Guillaume Apollinaire, Franz Marz, August Macke, Oskar Kokoschka, Vasily Kandinsky, Adolf Loos, Knut Hamsun, Heinrich Mann, Georges Braque, Robert Delaunay, Gino Severini, Jean Arp, Paul Klee, Pablo Picasso, Edvard Munch, and Kurt Schwitters. Both magazines – *Der Sturm* and *Die Aktion* – differed in three segments during these two decades. While each one of them had been building Expressionism as the first Modernist formation, which was their common trait, *Der Sturm* had also:

- 1 Faithfully traced the development of other stylistic formations – it was not only constructing and approving Expressionism, but also followed Abstraction, Constructivism, Cubism and Futurism.
- 2 Followed the development of various phenomena, such as the Bauhaus art school.

Zahvala:
dr. Levu Kreftu za sposojeni izvod, ki je bil v lasti dr. Bratka Krefta

Slovenskemu gledališkemu muzeju za izposojeno arhitekturno ilustracijo prof. Avgusta Černigoja, TANK-Theater, ki je bila objavljena v *Der Sturm*, Junge Slovenische Kunst št. 10

3 Traced less visible and even invisible artistic practices as blind spots on the map of geopolitically-marginal territories. Out of this invisible world, which was never methodologically elucidated, shined a special thematic issue of *Der Sturm – Junge Slovenische Kunst*.

This happened in 1929. Among other exceptional features the *Junge Slovenische Kunst* issue of *Der Sturm* magazine also brought a photograph of a masterpiece called Trieste Constructivist Ambience, produced in Trieste in 1927. In 1933, the man who wrote *Mein Kampf* became the German chancellor. In this book he argued for the Third Reich.

Dragan Živadinov

Januarja leta 1929 je sredi Berlina zasvetila posebna številka umetniške revije *Der Sturm* z naslovom *Junge Slovenische Kunst*. S tematskim zvezkom št. 10 se je začela evropeizacija slovenske umetnosti.

Johannes Holzman, ki ga zgodovina pozna pod psevdonimom Senna Hoy, je izhajal iz premožne židovske družine. Leta 1904 je začel pri komaj dvaindvajsetih letih izdajati anarhistično levičarsko revijo z naslovom *Der Kampf*, ki je imela že čez eno leto naklado več kot deset tisoč izvodov. V svoji anarhistični literarno-politični reviji se je zavzemal za seksualne svobode, med drugim tudi za homoseksualno svobodo, čeprav sam ni bil homoseksualec. Senna Hoy je bil med prvimi, ki so se javno bojevali za strpnost do homoseksualnega načina življenja. Njegova tesna sodelavca pri urejanju revije *Der Kampf* sta bila Franz Pfemfert in Herwarth Walden.

Revija *Der Kampf* je med drugim izdala posebno številko z naslovom *Tretji spol*. Deset let kasneje sta Franz Pfemfert in Herwarth Walden urejala dve najpametnejši, najodličnejši in najlepši reviji v Nemčiji. Franz Pfemfert je urejal revijo *Die Aktion*, Herwarth Walden pa revijo *Der Sturm*. Ti umetniški reviji sta zgradili dvajseto stoletje in stilno formacijo ekspresionizem.

Senna Hoy, soustanovitelj Lige za človekove pravice in tudi njen predsednik, je leta 1914 umrl v moskovskem carističnem zaporu na oddelku za nore.

V anarhistični reviji *Der Kampf* se je leta 1904 začela razvijati aktivistična ekspresionistična stilna formacija. V njej so se strategije lepega in pravičnega sveta oblikovale s prijemi pretiravanja in podvojeno-zatemnjene prakse; vse to le z namenom, da se izriše tako tisto, kar šele prihaja, kot tudi tisto, kar bo ostalo za zmeraj.

V *Die Aktion*, ki nosi podnaslov *Revija za politiko, literaturo in umetnost*, je Franz Pfemfert med letoma 1911 in 1932 objavljala dela naslednjih avtorjev: Aleksander Arhipenko, George Grosz, Franz Marz, Henri Matisse, Pablo Picasso, Egon Schiele, Hugo Ball, Andre Gide, Ivan Goll, Heinrich Mann, Erwin Piscator, Ernst Toller, Frank Wedekind, Mihail Bakunin, Peter Kropotkin, Rosa Luxemburg, Lev Trocki, Karl Liebknecht, Vladimir Iljič Lenin.

V reviji *Der Sturm*, ki nosi podnaslov *Revija za kulturo in umetnost*, je Herwarth Walden med letoma 1910 in 1932 objavljala avtorje, kot so: Guillaume Apollinaire, Franz Marc, August Macke, Oskar Kokoschka, Vasilij Kandinski, Adolf Loos, Knut Hamsun, Heinrich Mann, Georges Braque, Robert Delaunay, Gino Severini, Jean Arp, Paul Klee, Pablo Picasso, Edvard Munch, Kurt Schwitters.

Revija *Der Sturm* se je razlikovala od *Die Aktion* v treh segmentih. Skupno jima je bilo to, da sta vsaka zase gradili ekspresionizem kot prvo modernistično stilno formacijo, vendar pa je revija *Der Sturm* v času dveh desetletij (1.) zvesto spremljala tudi razvoj ostalih stilnih formacij, ki niso samo gradile in potrjevale ekspresionizma. Revija je spremljala razvoj abstrakcije, konstruktivizma, kubizma, futurizma. (2.) Sledila je razvoju fenomenov, kot je umetniška šola Bauhaus, obenem pa je tudi (3.) zasledovala manj vidne in celo nevidne umetniške prakse kot slepe pege na zemljevi-

du geopolitično obrobni svetov. Iz nevidnega sveta, ki ni bil nikoli metodološko osvetljen, je zasvetila posebna, tematska številka revije *Der Sturm: Junge Slovenische Kunst*. To se je zgodilo leta 1929.

V *Der Sturm*ovi številki *Junge Slovenische Kunst* je bila med drugimi odličnostmi objavljena tudi fotografija mojstrovine, ki je bila proizvedena leta 1927 v Trstu. To je bila fotografija tržaškega konstruktivističnega ambienta.

Leta 1933 je v Nemčiji postal kancler mož, ki je napisal knjigo z naslovom *Mein Kampf*. V tej knjigi se je zavzemal za Tretji rajh.

Živadinov Dragan

In January 1929 a special edition of *Der Sturm* art magazine, entitled *Junge Slovenische Kunst*, flashed in Berlin. This thematic issue No.10 has launched the Europeanisation of Slovene art.

Johannes Holzman, also known in historiography under the pseudonym Senna Hoy, came from a wealthy Jewish family. In 1904, at his early age of twenty-two, he began to publish *Der Kampf*, an anarchist-leftist magazine that reached the circulation of more than ten thousand copies already in the following year. In this literary, political and anarchistic magazine he stood up for sexual freedom, including the freedom for homosexuals, although he himself was not gay. Senna Hoy was among the first to publicly advocate tolerance towards the homosexual way of life. His close collaborators and co-editors of *Der Kampf* were Franz Pfemfert and Herwarth Walden.

Among other things, *Der Kampf* published a special publication entitled *The Third Sex*. Ten years later, Franz Pfemfert and Herwarth Walden were editing two utmost intelligent, excellent and wonderful magazines in Germany. Franz Pfemfert was the editor of *Die Aktion* magazine and Herwarth Walden of *Der Sturm* magazine. These two art magazines have constructed the 20th century and the stylistic formation Expressionism. Senna Hoy, cofounder and also president of the Human Rights League, died in 1914 at the lunatic division of a tsarist prison in Moscow.

In 1904, an activist and expressionist stylistic formation started to be developed within *Der Kampf* anarchistic magazine. Strategies of the beautiful and the righteous took form by means of exaggeration and twice-dimmed practice – all these with the sole purpose of sketching both what is yet to come and what is there to last forever.

Between 1911 and 1932, Franz Pfemfert was publishing works by the following authors in his *Die Aktion*, which was subtitled *Magazine for Politics, Literature and Art*: Alexander Archipenko, George Grosz, Franz Marz, Henri Matisse, Pablo Picasso, Egon Schiele, Hugo Ball, Andre Gide, Ivan Goll, Heinrich Mann, Erwin Piscator, Ernst Toller, Frank Wedekind, Mikhail Bakunin, Peter Kropotkin, Rosa Luxemburg, Lev Trocki, Karl Liebknecht, and Vladimir Ilich Lenin.

Between 1910 and 1932, Herwarth Walden was publishing authors in his *Der Sturm*,

Muzej in galerije mesta Ljubljane

Gosposka ulica 15
1000 Ljubljana
Slovenija

T: +386 (0) 1 2412 500
F: +386 (0) 1 2412 540

www.mgml.si

GALERIJA 001

Galerija 001
Kulturni center Tobačna 001

Tobačna ulica 1
1000 Ljubljana
Slovenija

T: +386 (0) 1 2411 770
+386 (0) 1 2411 785
F: +386 (0) 1 2411 782
E: mestna.galerija@mgml.si
www.mgml.si

Odprto:

torek – sobota
11.00 – 19.00
nedelja
11.00 – 15.00

Ponedeljki in prazniki
zaprto.

Opening hours:

Tuesday – Saturday
11 am – 7 pm
Sunday
11 am – 3 pm

Closed on Mondays and
public holidays.

Donator / Donor:

TOBAČNA
LJUBLJANA
DONATOR

Projekt je podprla / This project was supported by:

Mestna občina
Ljubljana

europaklat